

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
'Από τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου
'Εσωτερικοῦ ὄφ. 6.—'Εξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Επί τὰς λυχνίας οἱ λύχνοι.—Τὸ ἐν Κύπρῳ Μασσαονικὸν ζήτημα.—Σημειώσεις περὶ φυλακῶν, ἀπὸ Τιμοθ. 'Αναστασίου.—'Ευαγγελικὸν Κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη· 'Αμαρτία καὶ ἄφρασις.—Σκέψεις ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὑπὸ Πολυκάρπου Ι. Σουνοδινοῦ, ἱεροκλήρικος.—Παύλου Ζανί. Τὰ τελικὰ αἴτια (κατὰ μετὰφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ).—'Εὐλλογος 'Αναπλάσεως (Λογοδοσία 'Ιεραφικῆς Τμήματος).—'Η ἐφημερίς «Θῆβαι» περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ 'Αρχιμ. κ. Δουληγέρη.—'Απόστολος καὶ 'Ευαγγέλιον.—Κήρυγμα ε' 'Αναπλάσεως.

ΕΠΙ ΤΑΣ ΛΥΧΝΙΑΣ ΟΙ ΛΥΧΝΟΙ

Κατὰ τὰ βεβαιούμενα ἢ πλήρωσις τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν ἐπίκειται. Καὶ οὕτω ἀποτίεται ὁ φόρος τῆς ὑπακοῆς εἰς τὰ κελεύσματα τῶν σχετικῶν κανόνων τῆς 'Εκκλησίας. Καταπατημένοι ἐπὶ δέκα, ἐπὶ εἴκοσι, ἐπὶ τριάκοντα ἔτη, δι' ἀσυγγνώστου χηρείας πολλῶν ἐπισκοπῶν, ἀνορθώνονται ἐπὶ τέλους, καὶ ἀποδίδονται ποιμένες εἰς τὰ ποιμνία, καὶ πατέρες εἰς τὰ τέκνα, καὶ πηγαλιῶχοι εἰς τὰ σκάφη.

Λίγοι μὲν δὲ οὕτω, διότι πιστεύομεν ὅτι καὶ ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ ἡ Κυβέρνησις τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν ἀπεφάσισαν ἐν ἀγνῶ καὶ ἀπροσωπολήπτῳ πνεύματι ἐκκλησιαστικῆς στοργῆς καὶ κηδεμονίας. Εἰς ἅγια ἔργα ἀπαιτοῦνται καὶ ἅγια διαθέσεις καὶ βουλαὶ ἐπισκοπικαὶ δὲ ἐκλογαὶ εἴνε, ἀφελουσι δηλαδὴ νὰ ᾔνε πράξεις κατ' ἐξοχὴν ἐλευθεροὶ καὶ ἀπροσωπόληπτοι, τῆς προτιμῆσεως παρεχομένης εἰς τοὺς πρώτους κατὰ τὴν ἀξίαν, ἤτοι εἰς τοὺς πρώτους ἐν τῇ χριστιανικῇ ἀράσει καὶ τῇ εὐαγγελικῇ διακονίᾳ.

Ἐκούσθη ὅτι πρέπει νὰ προτιμῆθῶσιν οἱ κληρικοὶ οἱ ὑψηροτέρησαντες εἰς τὰς ἐν Ἑυρώπῃ ὀρθοδόξους ἑθνογενεῖς Κοινοτήτας. Τοῦτο ἀορίστως καὶ ἀδιακρίτως δὲν δύναται νὰ τεθῆ ὡς εὐλογος καὶ δικαία ἀρχὴ προτιμῆσεως. 'Ἐάν τις ἐκ τῶν κληρικῶν τούτων διεκρίθη διὰ πνευματικὰ πλεονεκτήματα, ζήλου, διδασχῆς, ποιμαντορίας, ἃς ᾔνε ἐκ τῶν ἐκλεκτέων·

ἀλλὰ εἰ αὐτὸ τοῦτο εἶ ἐκλεκτὸς ἀπεδείχθη, ἔχι ἀπλῶς διότι εὐρωπαϊκὸν ἀνέπνευσεν ἀέρα, ἕστις πολλὰς φιλοδώρει μικρόβια τῶσα, ὅσα δὲν ἐγαρῦν: οὖσιν βλαὶ ὁμοῦ αἱ σκοτεινίαι καὶ ὁδοὶ τῆς πρωτεύουσῆς μας.

'Αξιοῦσιν ἄλλοι, ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων κύκλων, ἔτι ἢ προτιμῆσις πρέπει νὰ λάχῃ εἰς τοὺς πτυχιόχους, καὶ μόνον εἰς αὐτούς. 'Ἄλλ' οἱ ἐπιμόνωσ προσκειμένοι εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην παρέχουσι τὴν εὐλογον ὑπόνοιαν, ὅτι πλην τοῦ πτυχίου οὐδὲν ἄλλο ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσιν πνευματικὸν προσόν. Πάντες γνωρίζομεν πολλοὺς πτυχιόχους, τῶν ὁποίων τὴν γυμνάσιον δὲν ἴσχυε νὰ σκεπάσῃ τὸ χάρτινον ἐφόδιόν των. 'Ὅταν τὸ ποιμνιον, τὸ πεινῶν καὶ διψῶν ἔρπον καὶ ὕδωρ ζωῆς, θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον νὰ παράσῃ εἰς αὐτόν ταῦτα, μὴ θὰ δυνηθῆ οὗτος νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν αἴτησιν, ἐπιδεικνύων τὸ πτυχίον του; Εἰς τὰ πτυχία ἤμπορεῖ νὰ εὕρῃ τροφὴν ὁ σκόρος, ἀλλ' αἱ ψυχὰ ἔχι. Εἰς αὐτὰς πρέπει νὰ δοθῇ διακονία κηρύγματος φωτιστικοῦ, οἰκοδομητικοῦ, ζωοποιου, καὶ παράδειγμα χρηστότητος, ἀπροσωπολήψιας, ἀγάπης καὶ αὐταπαρνήσεως· εἴταν λοιπὸν κληρικοὶ ὠρίμου ἡλικίας, τινὲς δὲ καὶ λευγογένειοι ἤδη, δὲν ἐφρόντισαν ὡς ἱερεῖς καὶ ἀρχιμανδρίται νὰ γνωσθῶσιν ὡς ἄνδρες ζήλου εὐσεβοῦς, καὶ διδασχῆς ζωοποιου, τὸ νὰ ἀξιώσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐπισκοπικὰ ἀξιώματα ἐν ἀπολλειστικότητι μόνον διότι συνέβη νὰ λάθωσιν πτυχίον, ἀποδεικνύει ἀπλῶς ὅτι ἡ περίστασις τῆς ἀναξιοτήτος των μὴδενίζεται ἀπέναντι τοῦ ὄγκου τῆς ἀνασχυσίας των.

'Ἐπὶ τίνας λοιπὸν ἢ προτιμῆσις;

'Ἐπὶ τοὺς ἱκανοὺς καὶ τοὺς ἀξίους, ἀδιαφόρως ἐάν ᾔνε πτυχιούχοι ἢ μὴ, ἐάν ἔφεραν τὰ βήματά των εἰς τὰ βουλευτὰ εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων ἢ ἐγνώρισαν μόνον τὰς ἀσήμεους ἐλληνικὰς ὁδοὺς. 'Ἐπὶ τοὺς ἱκανοὺς καὶ τοὺς ἀξίους λόγῳ διδακτικότητος καὶ ζήλου, μεμαρτυρημένως δὲ καὶ ἀποδειχθέντως τοιούτους. 'Ἐπάνω εἰς τοὺς λυχνοστάτας δὲν θέτουσι λίθους, ἔστω καὶ καλλωπισμένους, εὔτε θαλοὺς ἐκτυπλοῦντας διὰ τοῦ κηνοῦ των, οὔτε κανδήλια ἀνιδίδοντα ἐπιθανάτους σπινθηρισμούς. 'Ἐπὶ τῆς λυχνίας τίθενται οἱ λύχνοι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, λύχνοι

ικανοί να φωτίσωσι πάντας τούς εν τῇ οίλῃ, καί ἡ ἀρχὴ αὕτη, εἰ καὶ τὰς Λευκίας οἱ Ἰγγραι, ἔδον να πρυτανεύουσι εἰς τὴν μελετωμένην ἀλλογὴν νέων ἡμῶν ἐπισκόπων.

ΤΟ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΜΑΣΣΟΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Τὰ ἐν Ἀθήναις πράγματα ἐπιδρωσι καὶ εἰς τοὺς ἀλλαχοῦ ἑλληνικοὺς πληθυσμούς, διὰ τοῦτο δὲ ὑπὲρ τὸ ζήτημα τῆς ἐξευρέσεως ὕδατος καὶ τῆς καθαριότητος τῶν ὀδῶν τῆς πρωτεύουσος μας πρέπει νὰ μῦς ἐπασχολήσῃ ὁ καθαρισμὸς τῶν ἐν αὐτῇ συμφορημένων ἐγχευμάτων. Ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσι μασσῶνοι. Δικαί νὰ μὴ ᾔνη τοιοῦτοι λ. χ. καὶ ἐν Κύπρῳ; Καὶ οὕτω διὰ τῆς μιμήσεως τῶν παρ' ἡμῶν, καὶ διὰ τῆς νοσηρῆς φιλοδοξίας τῆς μεταδόσεως τοῦ Ἀθηναίου μολυσμοῦ, ἰδρύθησαν καὶ ἐν τῇ ὁμογενεῖ ταύτῃ νήσοι μασσονικαὶ στοαί, τῶν ὁποίων τὸ θράσος καὶ ἐδημιούργησε μασσονικὸν ζήτημα.

Εὐτυχῶς ἐν Κύπρῳ τὸ δημόσιον φρόνημα δὲν ἀπέβη ἄνευ πεφωτισμένων καὶ εὐσυνειδήτων καθοδηγῶν. Ὁ ἀρχιμανδριτικὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς πανοσιολογιώτατος κ. Φιλίθεος διεξήγαγεν ἐρωτηματικὰς τὸν κατὰ τοῦ Μασσονισμοῦ ἀγῶνα διὰ περισπούδαστων καὶ εὐτόλμων δημοσ. ἐμπλῶν. Αἱ δὲ Κυπριακαὶ ἐφημερίδες πᾶσαι, πλὴν μιᾶς, δίδουσι ζηλευτὸν παράδειγμα εἰς τὰ Ἀθηναϊκὰ φύλλα, ἐγραψαν ἐν πνεύματι ἀντιμασσονικῷ. Ἐπίσης ἡ Ἱερὰ τῆς Κύπρου Σύνοδος δι' ἀνακοινώσεων αὐτῆς, αἰτινας ἐδημοσιεύθησαν, εἰδείξεν ὅτι υἱόθετεῖ τὸν κατὰ τοῦ μασσονισμοῦ ἀγῶνα. Καὶ πᾶσαν τὴν ἀντιμασσονικὴν ταύτην κίνησιν ἐν Κύπρῳ ἐπέστειψεν ἐπιστολὴ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου, ἀποκαλοῦσα σκότιον τὴν μασσονικὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιδοκιμάζουσα τὸν κατ' αὐτῆς πόλεμον ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος.

Εἰς ἀπάντησιν οἱ ἐν Κύπρῳ μασσῶνοι ἀντιτάττουσι τὰ γνωστὰ ἀγρυπτεύματα τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις συναδελφῶν τῶν, ἵνα δὲ μιμηθῶσιν αὐτοὺς κατὰ πάντα, προσέθησαν καὶ εἰς τὸ νὰ συγκροτήσωσι συνεδριάσιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν, ἢν ἐπωμόμασαν Λευκίαν, καὶ εἰς ἣν ἐκάλεσαν τοὺς βουλομένους νὰ παραστῶσιν, ὅπως πεισθῶσι περὶ τοῦ ἀθύρου καὶ ἀψόγου τοῦ μασσονισμοῦ χαρακτηῖρος.

Ἄλλ' ὁ μασσονισμὸς δὲν θὰ κινήσῃ βέβαια ἀπὸ τὰς Λευκίας, ἀλλ' ἀπὸ τὰς μαύρας αὐτοῦ συνεδριάσεις. Οὕτε ἡ μοιχαλὶς φέρει εἰς τὸν οἶκόν τῆς προσκεκλημένους, ἵνα ἐπιδείξῃ πῶς μοιχεύεται, οὔτε οἱ κλέπται κάμνουσιν ἐσπερίδας διὰ νὰ καταρτίσωσιν ἐνώπιον τρίτων σχέδια κλοπῶν. Καὶ ἡ μοιχαλὶς καὶ οἱ κλέπται πρὸς τοὺς ἄλλους θὰ ἐπιδείξωσιν δούλοῦτητα καὶ τιμιότητα, ἀφοῦ μάλιστα πρὸς τοῦτο, ὅπως δηλαδὴ ἀπατήσωσι, καλοῦσιν ἄλλὰ διὰ τοῦτο οὐδεὶς τοὺς ἀμνηστῆται, διότι τὰ φαινόμενα εἶνε ὑπόκρισις, τὰ δὲ κρυπτόμενα εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ πραγματικότης.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ κρυπτόμενα τοῦ μασσονισμοῦ δὲν τὰ δεικνύουσιν αἱ Λευκαὶ συνεδριάσεις. Ἄλλὰ τότε τίνα ἀξίαν δύνανται νὰ ἔχουν;

Ἄξιαν καμμίαν, σκοπὸν δὲ μόνον.

Ποῖον;

Νὰ ἀπατήσωσι τοὺς ἀπλυστέρους. Καὶ οὕτω ὁ σκοπὸς ὁ σκότιος καὶ ὁ ἐγκληματικὸς ἐξυπηρετεῖται διὰ δολίων καὶ ἀγυρτικῶν μέσων.

Ἡ «Ἀνάπλασις» φρονουσα, ὅτι ἄγνοια καὶ ἐπιπολετικῆς πολλαπλασιαζούσι τὰ θύματα τοῦ μασσονισμοῦ, καὶ ἔχουσα τὴν πεποιθήσιν, ὅτι αἱ πρόοδοι τοῦ σκοτοῦ συστήματος ἀποτελοῦσι συμφορὰν καὶ διὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὸ ἔθνος, θὰ ἐδημοσιεύσῃ καὶ πάλιν σειρὰν ἀντιμασσονικῶν ἀρθρῶν κατὰ τρόπον δημιόδη, πρὸς φωτισμὸν καὶ καθοδήγησιν τοῦ δημοσίου φρονήματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Φυλακαὶ Ναυπλίου.

1. Βουλευτικὸν.

Αἱ φυλακαὶ Βουλευτικῆς, ἐντὸς τοῦ Ναυπλίου καὶ παρὰ τὴν κεντρικὴν αὐτοῦ πλατεῖαν κλειμέναι, ἔχουσι περιελαβεῖ εἰς μεγίστην ἐλευσινὴν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίαν. Εἶνε τόπος ἀπρόσιτος, διότι περιελαβεῖ ὅλην τὴν ρυπαρότητα καὶ τὴν ἀθλιότητα. Τρώγλαι σκοτειναί, ὕγρα καὶ ἀκάθαρτα, εἶνε τὰ ἐνδαιτήματα 260 ἀνθρώπων. Γυμνοί, ρυπαροί, καὶ φθειρωμένοι οἱ πλείστοι. Χριστιανοί, ἄνευ ἱερέως, ἄνευ ἐκκλησίας. Ἡ ἐπίσκεψις ἱερέως εἶνε φαινόμενον σπανιώτατον. Τὸ Νοσοκομεῖον τῶν εἶνε μίαν ρυπαρὰ τρώγλην, εἰς τὴν ὅπου ἀδυνατεῖ νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ σταθῇ ὁ εὐτυχῆσας νὰ εἰσπνῆ τὸ ζωογόνον τοῦ Πλάστου δῶρον, τὸν καθρὸν ἀέρα. Νοσοκομεῖον δὲ ἄνευ κλινῶν καὶ σκεπασμάτων. Ἐγὼρον ἐν τῇ τρώγλῃ ταύτῃ τέσσαρας ἀσθενεῖς, τῶν ὁποίων ὁ εἷς, Γ. Χρυσολοῦς, ἄλλοτε τελειόφοιτος τῆς νομικῆς καὶ ἔπειτα ἀζώματικῆς καὶ νῦν ἐγκληματίας, βαρέως νοσῶν ἀπὸ 25 ἡμερῶν. Καί ται ἐπὶ σάνιδων φερουτῶν τὸν τύπον κλίνης. Πυρῆσαι ἀπρόσιτοι. Ἐπὶ πέντε ἡμέρας δὲν τὸν ἐπισκέψθη ἰατρός. — Τροφὴν δὲν ἔχει. — Ἐκ τῆς φιλανθρωπίας τῶν μὴ ἐχόντων καταδίκων περιμένει βοήθειαν καὶ περίθαλψιν. — Ἐρωτῶ τὸν ἐπιστάτην διατί δὲν προσέτρεξεν εἰς τὴν φιλανθρωπίαν ἐνὲς τῶν πολλῶν ἰατρῶν τοῦ Ναυπλίου. Μὲ ἀπαντᾷ ὅτι «Ἄλλαξ ὁ στρατιωτικὸς ἰατρός ὁ ἐν:εταλμένος νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς φυλακισμένους ἀσθενεῖς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦλθε κανεὶς!» Τὸ δὲ φρικωδέστερον, ὅτι ἀναρωτικῆ τροφῆ δὲν δίδεται εἰς τοὺς ἀσθενεῖς. Μιᾶ φωνὴ πληροφοροῦσι πάντες, ὅτι διατάσσει ὁ ἰατρός φάρμακα καὶ τροφὴν, ἀλλὰ ἡ διαταχὴ γίνεται μὲ ξηρὸν καὶ δύσπεπτον ἄρτον καὶ μὲ παντζύρια καὶ σκόρδα. Μὲνθω, ὅτι ἐπισκευάζεται ἐν διαμέρισμα ἐπὶ τοῦ Παλαμηδίου, ἵνα τοὺς μεταφέρων ἐκεῖ. Ἄριστον τὸ μέτρον, ἀλλὰ μὴ καὶ ἐκεῖ δὲν θὰ τοὺς παρακολουθῆτῃ ἡ ἐγκαταλείψις, πρὸς ἀργίαν καὶ στέργειν τῶν ἀπειραϊτῶν μέσων διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὑγείας τῶν, καὶ ἐπανορθῶσιν τῆς ἠθικῆς τῶν;

2) Φυλακαὶ Παλαμηδίου.

Ἡ αὕτη καὶ χειρότερα κατάστασις. Δύο φυλακαὶ ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ Παλαμηδίου ἡ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ ἡ τοῦ Μιλτιάδου.

α) Ἡ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἔχει καὶ ἄνευ σχετικῶς καλόν. Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἱερέα τακτικῶς ἰερούργουντα. Εἶνε ἀκαταθιμένη ἡ ἱερούργια εἰς τινὰ ἱερέα Π. Μητσόπουλον, ἀμειβόμενον κατὰ μῆνα ἀντὶ 25 δραχμῶν. Ἀλλὰ γέρον καὶ εἰς τὰ ἐνοριακὰ του καθήκοντα πρωτίστως ἀσχολούμενος, ἔποξ τοῦ μόνος ἀνέρχεται εἰς τὸ Παλαμηδίον.

Διὰ Νοσοκομεῖον χρησιμεῖ στερὴ καὶ ἀκάθαρτος τρώγλη. Οἱ ἀσθενεῖς κείνται ἐπὶ τοῦ εἴδους. Ὁ στρατιωτικὸς ἰατρός εἶνε καὶ δι' αὐτοῦ τεταγμένος, ἀλλ' ἡ ἐπίσκεψις του εἶνε τυπικὴ, καθ' ὅσον αἱ διαταγαὶ του μένουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεκτέλεστοι. Διότι τῶν φαρμάκων ἡ ἀνάβασις εἶνε προβληματικὴ καὶ δύσκολος. Τῆς δὲ τροφῆς ἡ πίστωσις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ζητεῖται, δὲν δίδεται, δὲν λαμβάνεται, καὶ διατα ἀσθενῶν ἐπομένως δὲν γίνεται. Ἐνταῦθα κείνται φθισικὸς Γεώργιος Γεωργόπουλος.

Εἰς τὴν φυλακὴν Μιλτιάδου ἡ κατάστασις εἶνε φρικωδέστατη.

Αἱ τρώγλαι ἐκεῖ εἶνε στενότεραι, ἀκαθαρότεραι, ἐντελῶς ἀνήλιοι καὶ ὕγρα. Οἱ ἀσθενεῖς κείνται μετὰ τῶν ὑγιῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς περιθάλψεως. Τὸ ὅλον τοῦ διαμερισματος τοῦτου εἶνε τοιοῦτον, ὥστε ἐμπνέει τὴν ἀπελπισίαν καὶ ἀπογοήτευσιν, καὶ ἀποθηριώνει τοὺς ἐγκληματίας. Ἀὐτοὶ ἱερέα συνήθως βλέπουσι μόνον ὅπως γίνονται ἡ ἐκφορὰ νεκροῦ καὶ ἡ ἐξομολόγησις καταδικασμένου εἰς θάνατον τὴν προτεραιαν τῆς κατατομήσεώς του.

Ἐἶπον ὅτι τοῦ ὅλου ἡ διασκευὴ εἶνε φρικωδέστατη, ἀλλὰ μέρος τοῦ ὅλου εἶνε ἡ «Στενὴ τοῦ Μιλτιάδου», δηλ. τὰ τέταρτα τῆς γέεννης τοῦ Μιλτιάδου. Ὅταν λέγουσι «εἰς τὴν στενὴν τὸν ἔχουσι», ἐνοοῦν ἐκεῖ ὅπου δὲν βλέπει οὐδαμοῦ τὸν ἥλιον καὶ διόλου οὐρανόν, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι βλέπουσι τέσσαρα τετραγωνικὰ μέτρα οὐρανόν.

Εἰς πρώτην ἀντίληψιν αἱ εἴψεις των παρουσιάζουσι εἰδέχθειαν ἡ δὲ εἰδέχθεια αὕτη δὲν εἶνε τῶν ἀνθρώπων τοῦτων, εἶνε ἔργον τῆς ἐγκαταλείψεως εἰς τὴν πλάνην καὶ τὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας, εἶνε ἔργον τῶν στερητέων, τῆς ἐκφραυλιζούσης τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἀεργίας, καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀγνοίας τῆς παντελοῦς.

Καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ τρίτον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐνεδύσαμεν τοὺς ἐντελῶς γυμνοὺς, ἀλλ' ἀφήκαμεν πολλοὺς τοὺς ἡμιγυμνοὺς καὶ πλείστοις τοὺς φθειρωμένους, ἵνα μὴ εἴπω τοὺς πάντας.

Μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως καὶ προσοχῆς μὲ ἤκουον ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτοὺς. Οἱ εἰς θάνατον καταδικασμένοι εἶνε 11. Ἐλαβον τὰ ὀνόματά των.

Αἱ φυλακαί.

Τόσα πολλὰ περὶ τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους μας μέχρι τοῦδε ἐγράψασαν, ὥστε δύναται νὰ θεωρηθῇ πλέον πᾶς περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου λόγος μάταιος καὶ ἀνωφελής.

Μία ἐκ τῶν πραγμάτων γνώμη ὑπάρχει παρ' ἡμῶν.

Ὅτι αἱ φυλακαὶ πᾶσαι, ὡς ἔχουσιν, ἐκτὸς τοῦ Ἀβερωφείου Σωφρονιστηρίου, χρησιμεύουσιν οὐχὶ εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν περιστολὴν τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ εἰς τὴν ὑβρίαν θείων καὶ ἀνθρωπίνων νόμων καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ αὐξήσιν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἐάν οἱ ἐν Ἀθήναις οἰκοῦντες κοινωνιολόγοι, ἐκκλησιαστικοί καὶ ἠθικολόγοι θελήσῃτε νὰ ὑποστήτε τὸν λόγον νὰ ἐπισκεφθῆτε μίαν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως ταύτης κείνην φυλακὴν, γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Παλαμῆος Στρατώνων, καὶ προσέξτε εἰς ὅ,τι βλέπετε καὶ ἀντιλαμβάνεσθε, καὶ μίσητε πῶς οἱ ἐκεῖ καθειργμένοι ζῶσι καὶ διατῶνται, ἐν συνειδήσει θὰ εἴπητε: ὅτι ἰδοὺ τόπος, ἐν ᾧ ἡ ἰδέα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ ἐκλείπει καὶ τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ κτήνος, ἀναζωογονούμενον, θηριώδες καὶ ἀγριον, εἰδέχθει καὶ ἀποτρόπαιον καθίσταται.

Ὅτι τελεῖται εἰς τὸν Παλαμῆος Στρατώνων, τοῦτο καὶ εἰς ὅλας τὰς φυλακάς.

Οἱ κατάδικοι ἀνέρχονται ἐν ὅλῳ εἰς ἐξ περιπού χιλιάδας, μετὰ δὲ τῶν ὑποδίκων εἰς ὅκτω ἢ ἑννέα, ἀναλόγως τῆς ἐτήσιου παραγωγῆς.

Αἱ ἑννέα αὗται χιλιάδες εἶνε ἄνθρωποι μὲ νοῦν καὶ μὲ χεῖρας, ἐπιδεκτικοὶ μεταμορφώσεως καὶ ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν, εὐκολοσυμβαίσιμοι δὲ εἰς τὸ θρησκευέσθαι, καὶ εὐάλωτοι εἰς τὴν ἠθικοποίησιν καὶ ἐξημέρωσιν. Ἐὰν ἡ δύο ἐπὶ τοῖς χιλίοις δύνασθε νὰ εὗρητε ἐπὶ τοσοῦτον αἰμοχαρεῖς καὶ πεπωρωμένους, ὥστε νὰ ἀπελπισθῆτε περὶ τῆς ἐπανορθώσεως των. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ εἴκοσιν ἢ περὶ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀποθηριωθέντων ἴσως. Πρόκειται περὶ τῶν 8 ἢ 8 1)2 χιλιάδων.

Τὸ Κράτος ἐξημιώθη παρ' αὐτῶν ὄλων. Διότι ἐγκληματῆσαντες προσέβαλον τὴν Δικαιοσύνην του, διετάραξαν τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν, ἠσέθησαν πρὸς τὴν ἠθικὴν, καὶ εἰδικώτερον ἐπιβούλευσαν ἢ ἀφῆσαν ζωὴν ἢ τιμὴν ἢ περιουσίαν πολιτῶν, οὗς αὐτὸ τὸ Κράτος φρουρεῖ καὶ προστατεύει.

Εἶνε ὅρα γε λογικὸν καὶ δικαίον νὰ εἶνε ἀνεκτὴ καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζηται ἡ ἐξακολούθησις τῆς ζημίας αὐτῆς καὶ νὰ δημιουργηθῇ μεγαλητέρα;

Μισθοδοτοῦνται διὰ τὰς φυλακάς Διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι ἀπασχολεῖται οὐ μικρὸν μέρος στρατοῦ δαπανῶνται οὐχὶ ὀλίγα εἰς τὴν παροχὴν ἄρτου καὶ χρημάτων.

Διατί; ἵνα κακουρότεροι καταστῶσιν οἱ διὰ κακουργήματα φυλακισθέντες ἵνα ἐπικινδυνώτεροι ἀποβῶσιν οἱ ὡς ἐπικινδυνοὶ κηρυχθέντες ἵνα ἐπιζημιώτεροι γίνωνται οἱ ἐπὶ ζημίᾳ τιμωρηθέντες.

Διατί ἡ ἀδικία αὕτη εἰς τὸ Κράτος; Διατί ἀπὸ τῶσιν ἐτῶν, καθ' ἃ συντηρεῖ φυλακάς, νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ ὀφελῆθῃ χρησιμοποιοῦν τὰς δυνάμεις τῶν 9 χιλ. διὰ τῆς κακουργίας ζημιωτῶν αὐτοῦ, μορφῶν καὶ ἠθικοποιῶν αὐτοὺς διὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πειθαρχίας, καὶ περιστέλλον διὰ τῆς θεραπείας τούτων τὴν ἐγκληματικότητά;

Διατί ἡ ἀδικία αὕτη εἰς Ἑλληνὰς πολίτας, εἰς τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον ἐγκαταλείπομένους;

Τιμώθεος Ἀναστασίου

(Ἐπεται τὸ τέλος)

τίζει πάντα άνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ ἀληθὴς οὐδὲ καὶ ἄλθεια καὶ ζωὴ εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκει τὸ ἀληθὲς οὐτοῦ τέλος καὶ τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ σκοπὸν καὶ προορισμὸν· οὗτοι δὲ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτυγχάνεται ὁ ἀγαθός τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἀπολύτρωσις, ἡ ἀπόλαυσις τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ἡ ἀπόλυτος τοῦ Χριστοῦ διδασκαλία καὶ πίστις εἶνε ὁ μαρμαίρω· ἐκεῖνος ἀσπῆρ, ὅστις ὁδηγεῖ τοὺς ἐν σκοτεινῇ καὶ ἀτελήνῃ νυκτὶ πορευομένους καὶ ζητούντας τὸν ἀκύναντον λιμένα τοῦ ἐκτεῶν σκοποῦ καὶ προορισμοῦ, τῆς ἐκτεῶν σωτηρίας. Ἄνθρωποι ἐσοτισμένοι φωτίζονται, νεκροὶ ἠθικῶς ζωοποιῶνται καὶ ἀναγεννῶνται. Ἡ πείρα μυριάδων ἀνθρώπων, οἵτινες ἀναγεννήθησαν καὶ ἀνέζησαν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μαρτυρεῖ τρανῶς καὶ ἤλιου φεινότερον τὴν ἀλήθειαν ταύτην.

Ἄλλ' ἡ μυστηριώδης οὕτη ἐπενεργεῖα δὲν γίνεται ὡς διὰ μαγικῆς βάρδου ἔνευ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐλεύθερος, καὶ ἡ ἐλευθερία εἶνε ἐν τῶν μεγίστων καὶ πρωτίστων δώρων τοῦ Πανκράτου Θεοῦ. Συνθήκη ἀπαράτῃτος τῆς μυστηριώδους ἐπενεργείας τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ πίστις πρὸς Αὐτόν. Ἄνευ τῆς πίστεως ταύτης ὀδύνακτὸν εἶστιν εὐρεσθῆναι τῷ Θεῷ (Ἐβρ. ια', 6). Διὰ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν οἰκειοῦται ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐπέρχεται ἡ δικαιοσύνη, διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἱκανοποίησε τὴν θεῖαν δικαιοσύνην διὰ τοῦ σταυρικοῦ αὐτοῦ θανάτου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρτα. Εἶνε ὁ Ἄμωδός τοῦ Θεοῦ ὁ οἶνον τῆς ἀμνηστίας τοῦ κέρμου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ μόνος μεσίτης μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πίστις κατὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς Θεάνθρωπον καὶ εἰς τὸ ἀπολυτρωτικὸν αὐτοῦ ἔργον εἶνε ἡ χρυσὴ κείνη θύρα, δι' ἧς πᾶς ἄνθρωπος εἰσέρχεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ, ἧτις, ἰδρυθεῖσα ἐπὶ τῆς γῆς, σκοπὸν ἔχει τὴν μάρωσιν καὶ τὸν ἀγιασμὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἀναγκασιότατη αὕτη καὶ ἀπαράτῃτος πρὸς σωτηρίαν πίστις προσγίνεται διὰ τῆς ἀκρόσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶνε φῶς καὶ ζωὴ. «Ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς». Πρέπει ἄρα ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶνε ἐνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ν' ἀκούσῃ περὶ τῆς διὰ τοῦ Χριστοῦ σωτηρίας καὶ ἀναγεννήσεως, νὰ πιστεύσῃ καὶ Αὐτόν καὶ τὸ ἔργον Αὐτοῦ, ὅπερ προσημασίω πολλὰ καὶ ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ, τῇ προπροσκειυῖ ταύτῃ τῆς νέας χάριτος.

Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τῇ πίστει πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐρίσκει τὸ μέσον τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀναγεννήσεως. Ὅσα τις φωτίζεται ὑπὸ τοῦ φωτός τοῦ Ἐυαγγελίου διὰ τῆς πίστεως, τόσῳ κατανοεῖ καὶ τὸς ὑπὲρ λόγον ἀληθείας, ἃς ἀπεκάλυψεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός. Ἡ χριστιανικὴ πίστις κατορθώνει τὴν φιλαυτίαν καὶ τὸν ἐγωισμόν, ὑποτάσσει τὸν ἀείποτε πλανώμενον ἀνθρωπίνον λόγον εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς φωτεινὴ καὶ μαρμαίρουσα ἀκτίς διαλύει τὸ πικρὸν σκότος τῆς ἀγνοίας περὶ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν, καὶ ζωογονεῖ· σὺ αμα τὴν τέως ψυχρὰν καρδίαν, ἧτις εἶνε κυρίως ἡ ἐστία τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ βίου. Ἡ πίστις κατὰ ταῦτα εἶνε ἡ ἀρετὴ τοῦ πνεύματος. Ἄνευ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεάνθρω-

πον καὶ Σωτῆρα ὁ ἄνθρωπος πλανῶται εἰς ἀδιέξιτον ἐρεβος, εἶνε ἄνευ ἀρχῶν καὶ πεποιθήσεων, εἶνε κλάμος ὑπὸ ἰνέμου σπλευόμενος. Μόνον ὁ πιστεύων εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ γνωρίζει καλῶς πῶθεν ἐρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει, καὶ δὴ τὴν ὁδὸν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὁδοῦ καὶ τελειώσεως. Ἡ χριστιανικὴ πίστις ὑπὸ τινὰ ὄψιν εἶνε φωτεινὴ καὶ ἐνεργῆς, ἀλλ' ἡ φωτεινότης αὕτη φαίνεται μόνον εἰς τὸν ἀληθῶς πιστεύοντα, εἰς τὸν ὑποτάσσοντα τὸν λόγον αὐτοῦ εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸν ἄπιστον φαίνεται τὰ πάντα μυστηριώδῃ καὶ σκοτεινῇ, καὶ δὴ καὶ αὐταὶ αἱ θεμελιώδεις καὶ ἄλλαι φωτεινότηται ἀλήθειαι.

Ἡ πίστις προηγείται τῆς κατανοήσεως ἐν μέρει τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν, διότι διὰ ταύτης φωτίζεται ὁ Χριστιανός. Ἡ πλήρης καὶ τελεία κατανοήσις τῶν ὑπὲρ λόγον ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τῶδε ἤκιστα εἶνε δυνατὴ. «Ἐν ἐσώπρῳ, δι' αἰνίγματος» γνωρίζομεν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Ἡσαΐας λέγει· «ἐὰν μὴ πιστεύσῃτε, οὐδὲ μὴ συνήτεσθε· τὸ λόγιον τὸδε εἶνε βαθυτάτη φιλοσοφικὴ ἀλήθεια, ἣν διετύπωσε καὶ ὁ Ἰ. Δούγουστινός ὡς πῶς *credo ut intelligam*. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπεκάλυψε τὴν πλήρη ἀλήθειαν, διότι εἶνε αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐνανθρωπήσας ἐπὶ τῆς γῆς χάριν τῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς θεώσεως αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτυχία τῆς αἰωνίου ζωῆς προϋποθέτει τὴν πίστιν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις φωτίζει τὸν ἄνθρωπον πρὸς γνῶσιν τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνθρώπου. «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε θεόστασι· ὁ Μονογενὴς Υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο» (Ἰωάν. α', 18, ιδ', 7—8). Ναὶ ὁ ἀσφάτατος τῶν ἀνθρώπων καὶ πολυμαθέστατος δὲν γνωρίζει πλείονα, ὅσον ἀπρῶτὴ τὴν γνῶσιν τῶν αἰωνίων ζητημάτων, τῶν ὅσα ἔμαθε καὶ ἐγνώρισε καὶ ὁ ἐλάχιστος διὰ τῆς στοιχειώδους κατηχήσεως. Ἡ ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἶνε τοιαύτη, ὥστε καὶ τὸ μικρότερον παιδίον ἀποστηθίσει καὶ τὴν ἐξηγήσει, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ ἰψηλότεροι καὶ βραθυνοῦστεροι νέες ἐξαντλοῦνται ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ κατανοήσῃ αὐτῆς. Πάντες ἀληθῶς οἱ μέγιστοι νέες ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀφίερων τὸν βίον αὐτῶν εἰς γνῶσιν καὶ ἐπίγνωσιν τῶν ἀληθειῶν ἐκεῖνων, αἵτινες ἀπεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ α Θεοῦ τῶν γινώσκων (Α' Βασιλ. β', 3). Ἡ φιλοσοφία, μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας καὶ ἐκζητήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, καταλήγει εἰς τὰ συμπεράσματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὁμολογεῖ καὶ δέχεται ἐκ τῶν προτέρων ἡ χριστιανικὴ πίστις. Ἡ φιλοσοφία δὲν εἶνε τὸ ἀληθινὸν φῶς, ἀλλὰ προηγείται ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς ὁ Πρῶτος ἄρμος Ἰωάννης «ἐνα μαρτυρῆση περὶ τοῦ φωτός» (Ἰωάν. α', 8), ὅπερ εἶνε ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἀλήθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Ζουφροά, ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Ἐυαγγελίου, μετὰ εἰκοσιν ἐτῶν φιλοσοφικὰς ἐρεῦνας καὶ καθήγησιαν, ὁμολόγησεν ὅτι οὐδεὶς ἠκρίβωσεν οὐδ' ἔμαθεν ἀνώτερόν τι καὶ ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν ἐξ ὅσων ἐδιδάχθη διὰ τῆς κατηχήσεως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ βίου του. Καὶ αὐτὸς ὁ ὀρθολογιστὴς καὶ γλαφυρὸς Ρενὰν λέγει· «οὐδὲν ἐπὶ τῶν αἰωνίων ζητημάτων γνωρίζω περισσώτερον τοῦ ἀνθρωπίνου πάλου» ἀληθῶς. Ὅτι, διὰ τοῦ ἑποπτικοῦ λόγου ζητεῖν ἄ-

εἶρη ὁ ἄνθρωπος, ἀπεκαλύψεν ὁ αἰώνιος Λόγος, ὅστις ἀσπῆρ ἐγένετο καὶ ἐσαύησεν ἐν ἡμῖν (καὶ ἐθεοσέμεθα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, δι' ἧς ὡς μονογενέος πατρὸς Πατρὸς) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας (Ἰωάν. α', 14).

Πολύκαρπος Ι. Σινοβιδόνος
(Ἄδολουθεῖ) Ἱεροκήρυξ.

ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 129)

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον πρόβλημα, ἡ φύσις, μεταχειριζομένη καὶ ἐνταῦθα τὴν ἀνάλυσιν τῶν γεωμετρῶν, ἐσκέφθη κατὰ τὸν ἡμέτερον φυσικοδίφην ὡς ἀκολουθῶς· εἰς ἀπὸν τρίγωνον δὲν ἀρκεῖ νὰ διατηρήσῃ εἰς ταῦτα τὰ ζῶα θερμότητά σχεδὸν σταθεράν καὶ ἔριον πυκνόν, ὅμοιον πρὸς τὸ τῶν προβάτων, θὰ καθίστα τὴν πτῆσιν ἄδύνατον. Πῶς νὰ λύσωμεν τὸ λεπτόν τοῦτο πρόβλημα; Ἰδοῦ· θὰ τὸ λύσωμεν ἀτραποποιούσας τὸ ἐνδομα τῶν ζῶων τούτων, τούτῃσι μεταμορφούντες τὰς τρίχας εἰς πτερὰ καὶ δίδοντας εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα τὰς μεγάλας διαστάσεις, τὰς ὅποιας ἔχουσιν εἰς τὰ μακρὰ πτερὰ, εἰς τρόπον ὥστε ἀνὰ ἀσέξωμεν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν πτερόγων, χωρὶς νὰ ἀνέξωμεν ἱσοπεποιητικῶς τὸ βάρος τοῦ σώματος.

Ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ δευτέρου προβλήματος, ἰδοῦ ἡ σειρά τῶν ἰδεῶν, τὴν ὅποιαν ἐδέχθη νὰ διέλθῃ· ἐὰν τὰ πτερὰ ὑπέκειντο εἰς τὸ νὰ ὑγρύνωνται εὐκόλως, θὰ συνεκολλῶντο τὰ μὲν μετὰ τῶν ἄλλων διὰ τῆς βροχῆς, τὸ ὅποσον θὰ ἴσπενοχῶρε πολὺ τὴν πτῆσιν, καὶ μάλιστα θὰ τὴν καθίστα ἄδύνατον, ὡς τὸ βλέπει τις εἰς τὰ ζῶα, τὰ ὅποια ἐβράχυσαν ἰσχυρώς. Ἄλλ' ἡ θεία εὐμένεια προσέλαβε τοῦτο τὸ ἄτοπον ὀδῶσα εἰς ταῦτα τὰ ζῶα ὄργανον ἰδιαίτερον ἐκκρίνον οὐσίαν λιπαράν, μὲ τὴν ὅποιαν τὸ πτηνὸν ἐπιλείπει τὰ πτερὰ του, διὰ νὰ τὰ περιβάλλῃ μὲ ἐπιχρῆσμα ξηρόν, τὸ ὅποσον τὰ καθίστα τὸσον πολὺ ἀνεκτιμώμενα ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ὥστε τὰ ζῶα ταῦτα οὐδέποτε διαβρέχονται ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ σύγκρισις αὕτη τῆς ἀναλυτικῆς μεθόδου μετὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν τελικῶν αἰτίων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἵνα ἐξηγήσῃ ἕνα τῶν ὄρων, τοῦς ὅποιοις ὁ Ἄριστοτέλης μεταχειρίζεται ἐνίστα διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸν σκοπὸν, τούτῃσι τὸ ἐξ ἠποθέσεως ἀναγκαῖον. Πράγματι, ὁ σκοπὸς εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποσον θέλω νὰ ἐπιτύχω· οὗτος λοιπὸν δὲν εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ κερδίζειν χρήματα δὲν εἶνε, εἰ μὴ ἀναγκὴ ὑποθετικὴ διότι δύναμαι πάντοτε νὰ μὴ θέλω νὰ κερδίζω τοιαῦτα. Δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ μὲ τὴν ἄλλην ταύτην ἀναγκαῖότητα· π. χ. ὅτι ὀφείλω νὰ ἀποθάνω· τοῦτο εἶνε ἀναγκαῖον κατὰ τρόπον ἀπόλυτον. Τὸ ἀποτέλεσμα λοιπὸν εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον, ὁ σκοπὸς δὲν εἶνε εἰμὴ σχετικῶς ἀναγκαῖον. Οὕτω καὶ περὶ ἐνὸς προβλήματος πρὸς λύσιν· δὲν εἶνε ἀναγκαῖον εἰ μὴ ἐξ ὑποθέσεως. Ἐγὼ τὸ ἐξέλεξα, ἐνῶ δὲν ἐξέλεξα τὰς συνεπείας μίαν ἀρχῆς· αὐταὶ μοι ἐπιβάλλονται ὡς ἀπλυταὶ ἀναγκαῖαι τῆς.

Συνάγεται ἐξ ὅλων τούτων τῶν εἰρημένων, ὅτι τὸ ζητούμενον κριτήριον τῆς τελικῆς αἰτίας εἶνε ἡ συμφωνία τοῦ παρόντος μετὰ τὸν μέλλοντος, ὁ καθορισμὸς τοῦ ἐνὸς διὰ τοῦ ἑτέρου. Ἐν τούτοις, παρ' ὄλους τοὺς προηγθέντας

λόγους, δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ ἀκόμη, μήπως τὸ κριτήριον τοῦτο θὰ ἦτο ἀκριβῶς λήψις τοῦ ζητούμενου; Διότι αὕτη ἡ συμφωνία, τὴν ὅποιαν ἐπινοήσαμεν, δὲν εἶνε κινετικὴ, εἰ μὴ ἐὰν ἐπιτάσσεται τις τὸ μέλλον φαίνόμενον ὡς ὠρισμένον ἐκ τῶν προτέρων, καὶ ὡς εἰς τέρμα τὸ ὅποσον ἡ φύσις ὀφείλει νὰ ἐπιτύχῃ, ὡς ἐν πρόβλημα τὸ ὅποσον προτίθεται νὰ λύσῃ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶνε ἀληθῆς τὸ νὰ εἰπωμεν, ὅτι φύσις τυρῆλῃ καὶ ἄνευ σκοποῦ δὲν δύναται νὰ εὐρη τυχαίως τὸν καλύτερον δυνατὸν συνδυασμὸν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν. Πραγματικῶς γάρ, ἐὰν μίαν σκῆψιν ἦτε τοποθετημένη πρὸ ἐνὸς τυρῆλου, καὶ ἐν σημείῳ ἐν τῇ συνίδει ταύτῃ, εἶνε ἐλάχιστα πιθανόν ὅτι βίπτων κατὰ τύχην, χωρὶς μάλιστα νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὑπάρχει σκοπὸς τις, θὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τούτον· ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ὅταν ὑποθέσῃ τις ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ὑπάρχει σκοπὸς· ἂς ὑποθέσωμεν ἄπ' ἐναντίας ὅτι, χωρὶς νὰ προτίθεται τις σκοπὸν τινὰ καὶ βίπτων κατὰ τύχην, ἐπιτυγχάνει ἐν τούτοις μέρος τι· τοῦτο οὐδὲν ἔχει πλέον τὸ ἐκπληκτικόν. Το αὐτὸ συμβαίνει καὶ τὴν φύσιν. Ἐὰν, καθ' ὑπόθεσιν αὐθαίρετον, ἀρχήται τις ὑποθέσῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι ζῶα ἰστέμενα, βελόντα, τριπόμενα ἐξ ἐκτεῶν, εἶνε ἐκπληκτικόν, πρᾶγματι, ὅτι ἡ φύσις ἐπραγματοποίησε ἀκριβῶς τὰ θαύματα ταῦτα. Ἄλλὰ, ὅτι ἐπερ τις, τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε τὸ ζήτημα· ἐὰν τις ἀποδεχθῇ ἄπ' ἐναντίας ὅτι ἡ φύσις δὲν εἶχε πρᾶγματι κανὲν πρόβλημα νὰ λύσῃ, κανένα σκοπὸν νὰ ἐπιτύχῃ, ὅτι ὑπέκειντο εἰς τοὺς ἰδίους τῆς νόμου, καὶ ὅτι ἐκ τῶν νόμων τούτων προέκυψεν ἄπειρος ἀριθμὸς φαινομένων διαφόρων, ἅτινα δὲν εἶνε εἰμὴ ἐξαχόμενα τῶν ἰσότητων τῶν, τὶ τὸ παράδοξον τότε, ὅτι ὑπέρχε συμφωνία καὶ ἀναλογία μεταξὺ τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων; τὸ νὰ ἐκπληκτικῆται τις ἐκ ταύτης τῆς συμφωνίας σημεῖναι ὅτι φαντάζεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὡς σημειῖον τι ὠρισμένον, τὸ ὅποσον ἡ φύσις ὀφείλει νὰ σκοπεύσῃ; τούτῃσι ὅτι φαντάζεται αὐτὸ ὡς τινὰ σκοπὸν· εἶνε λοιπὸν προφανῆς φάλος κύκλος.

Διατεινόμεθα ἄπ' ἐναντίας, ὅτι, ὅτι παρουσιάζεται ἐν πρώτοις ὡς ἀποτέλεσμα, λαμβάνει ἀκολουθῶς τὸν χαρακτήρα τοῦ σκοποῦ, λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ πολυπλοκοῦ τῶν συνδυασμῶν, αἵτινες τὸ καθίστασι δυνατὸν. Δὲν ὀφθαλμοῦται ἐκ τῆς ἰδέας σκοποῦ διὰ νὰ συναγάγωμεν ἐκ ταύτης, ὅτι οἱ συνδυασμοὶ αἵτινες ἀγοῦσι πρὸς τοῦτον, εἶνε μέσσα· ἀλλ' οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι, ἄπ' ἐναντίας, δὲν φαίνονται εἰς ἡμᾶς εὐνόητοι, εἰμὴ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν μέσων· καὶ ἰδοῦ διὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἀποβάνει σκοπός. Ὁμῶς μεθὰ πρᾶγματι εἰς ἐνὸς ὠρισμένου σημείου, τὸ ὅποσον μᾶς ἐδόθη ἐν τῇ πείρᾳ ὡς ἀποτέλεσμα· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δὲν εἶνε δυνατὸν εἰμὴ δι' ἀπεριρίθμου ποσοῦ συμπτώσεων, αὕτη ἡ συμφωνία μεταξὺ τῶσων συμπτώσεων καὶ ὠρισμένου τινὸς ἀποτελέσματος συνιστᾷ ἀκριβῶς τὴν ἀπόδειξιν τῆς σκοπιμότητος.

Διὰ νὰ καταστήσωμεν αἰσθητὴν τὴν δύναμιν ταύτης τῆς θεωρίας, ἂς ἐκλέξωμεν ἕνα συνδυασμὸν λίαν πολυπλοκόν, π. χ. τὸν ἀνθρώπινον ὀφθαλμὸν, μετὰ τοῦ τελικοῦ του ἐξαχόμενου, τῆς ὀράσεως. Ἄς ἐξετάσωμεν τὸν ἕνα ἐκ τῶν παρυγόντων, αἵτινες εἰσέρχονται εἰς τὸν συνδυασμὸν τούτον, τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα, ἡ τὴν νευρικήν ὕλην τὴν ἐσπῆσθητον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐπιτηδείαν νὰ δέχεται μίαν ἀκτίνα, ὡς πλᾶξ φωτογραφική. Ἰποθέσωμεν ὅτι ἡ γῆσις αὕτη τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς πρὸς τὸ φῶς εἶνε ἀπλή σχετῆσι αἰτίου πρὸς ἀποτέλεσμα. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο μᾶς ἐδόθη λοιπὸν ὑπὸ τῆς πείρας ὡς ἐξαχόμενον τοιαύτης ὀργανικῆς ἰδιότητος. Ἰδοῦ τὶ ὀνομάζω σημείον ὠρισμένον, τὸ ὅποσον δὲν θὰ ἦτε σκοπὸς ὠρισμένος ἐκ τῶν προτέρων καὶ ἀθαίρετος

ὅψ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ δεδωμένον θετικὸν καὶ πειραγματικόν. Ἄλλα τῶρα, ἔκ το ἐξαγγελλόμενον τούτο, ἐμπεριεχόμενον δυνάμει εἰς τὰς ἐξελίξεις του μριβλήστρου οὐς, συνηθῆ να πραγματοποιηθῆ, χρειάζεται οισκατομύριον συνδυασμῶν, ὅλων ἐκπληκτικωτέρων των μὲν ἀπὸ τούσ δέ, καὶ δύνανται τι νὰ στοιχηματίσῃ τὸ ἀπειρον πρὸς ἔν, ὅτι οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι δὲν θὰ συμπέσωσι ποτέ· διότι, ἔνα ὁ ἀμφιβληστροειδῆς ἀνενηθῆ νὰ ἐκδηλώσῃ ταυτην την ιδιότητα, πρέπει αἰτία ἀγνωστοὶ νὰ κατασκευάσωσι μηχανὴν συγκεντρούσαν τὰς φωτεινάς ἀκτίνας ἐπὶ τοῦ αἰσθητικοῦ σημείου, ὅπου δύνανται καταλλήλως νὰ εἰκονισθῶσι καὶ νὰ παραγάωσι μίαν ἐντύπωσιν. Πρέπει λοιπὸν ἀπειρος ἀριθμὸς αἰτίων ἐργαζομένων τυφλῶς καὶ ἄνευ συνειδητοσύνης να φθάσωσιν εἰς τὸ νὰ εὕρωσι τυχαίως τὸν εὐνοϊκὸν συνδυασμὸν, ὅστις ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ νὰ ὀφῆτα μίαν εἰκόνα. Λοιπὸν, διατεινόμεθα ὅτι μία τοιαύτη συντυχία θὰ ἦε τυχαία, ἢτοι ἄνευ αἰτίας, ἐάν τις δὲν συμφωνῆ ὅτι αὐτὴ ἔλαβε χώραν, ἀκριβῶς ὅπως λάβῃ χώραν αὐτὴ ἡ ἐκδηλώσις. Οὕτως, ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν ἦτο μέχρι τούτου εἰμὴ ἐν ἀποτέλεσμα, καὶ ἀπεθῆ δι' ἡμῶς σκοπός. Το βλέπει τις ὅταν ὀρμώμεθα ποσὸς ἐκ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ἡ ὄρασις εἶνε σκοπός· οἰντι τούτο θέλωμεν νὰ δεῖξωμεν· δὲν ὀρμώμεθα ἔτι ἐκ τῆς προσαρμογῆς των μέσων πρὸς τὸν σκοπὸν· διότι ἐάν δὲν ὑπαρχῇ σκοπός, δὲν ὑπάρχει προσαρμογὴ καὶ τούτο θὰ ἦτο ἀδόμη φανὸς κύκλος ὀρμώμεθα ἐξ ἑνὸς ἀποτελέσματος, ὡς ἀποτελέτημα· ἔπειτα παρατηροῦντες ὅτι τοιοῦτον ἀποτέλεσμα ἐάν ἦτο δυνατόν, εἰμὴ ἐάν μυριάδες αἰτίων συνημῶντο διὰ να το παραγάωσι, βλέπομεν ἐ ταύτῃ τῇ συμφωνίᾳ τὸ κριτήριον, τὸ ὅποιον μεταβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα εἰς σκοπὸν καὶ τὰς αἰτίας εἰς μέσα.

Ἐννοεῖ τις ὅτι, ἔνα ὁ προεθεθεῖς συλλογισμὸς ἢ ἔγκυρος, δύνανται τις νὰ ἐκλέξῃ ἐν τῷ συνδυασμῷ, τὸν ὁπίου σπουδαίει, οἰονόηποτε παράγοντα θελήτῃ. Ἄντι τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, δὲ λάβωμεν τὸν κρυσταλλινὸν φακόν. Ἄν π.ρ. δεχθῶμεν ὅτι ἡ φύσις ἄνευ οὐδενὸς σκοποῦ, ἐξημυούργησε τὸν κρυσταλλινὸν φακόν, κατ' ἄλλῳ να συγκεντρώσῃ τὰς φωτεινάς ἀκτίννας, καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ καθιστῆ δυνατόν τὸν σχηματισμὸν εἰδώλου. Τοῦτο θὰ ἦτο, ἂν θέλῃ τις, οὐσίως αἰτίας πρὸς ἀποτέλεσμα, ἀλλ' εἶνε ἀκόμη ἐκεῖ ἰδιούτης τις, ἢτις δὲν ὑπάρχει εἰμὴ δύναμις εἰς τὸν κρυσταλλινὸν φακόν· καὶ διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὴ μετρίπον ἔχοντα οἰανόηποτε σημασίαν, πρέπει ἢ συγκέντρωσις αὐτῆ των ἀκτίνων νὰ γείνη ἐπὶ σημείου εἰσισθητοῦ εἰς τὸ φῶς, πρέπει ὁ φακός οὗτος νὰ τοποθετηθῇ εἰς σκοτὸν ὅταν ὄχλομον πρέπει νὰ συγκαίνωθῃ μετὰ τῶν ἐξω δὲ τινος προ.ρμωσμένου ἀνοίγματος· χρειάζεται, ἐν μὲν λέξει ἢ συμφωνίᾳ τισων περιστάσεων, ὡστε αὐτὴ ἢ συμφωνία μεθ' ἑνὸς φαινομένου τελικοῦ θὰ φανῇ ἀνάτιος καὶ καθαρῶς αὐθαίρετος, ἐάν τὸ φαινόμενον δὲν θεωρηθῇ σκοπός.

Ἄρτίας ἐξοῦθη βιβλίον, ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκ τῆς ἐκτῆς ἐκδόσεως τῆς Συναγωγῆς βιβλίου, περιέχον τὰς ἀκολουθίας, α') τῆς ἁγίας Δέσποτης, β') τῆς ἁγίας Σοφίας, γ') τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου καὶ τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, δ') τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς, Διονυσίου Ἀγίνης τοῦ Ζικυνθίου καὶ Κοσμά τοῦ Ἱερομάρτυρος καὶ Ἰταποστόλου 24 Αὐγούστου, ε') τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἁγίου Λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀπὸ Μίρα τῆς Λυκίας εἰς Βίρην τῆς Ἱταλίας τοῦ 1081 μ. Χ. Τυπῆται δὲ ὀρθογῆ καὶ εὐρίσκειται παρὰ τῷ ἐκδοτῇ Β. Δ. Ζώτῃ Μολοτῷ καὶ παρ' ἡμῶν ὁ θάλω δὲ πέμψη οραχμὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν καὶ τὸ λαμβάνει ταχυδρομικῶς.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ "ΘΗΒΑΙ,"
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. κ. ΔΟΥΛΙΓΕΡΗ

Ὁ Διευθυντῆς τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀρχιμανδρίτης κ Πανάρετος Δουλιγέρης ἀπελθὼν εἰς νέαν περιοδείαν ἐπισκέφθη τὸ πρῶτον τὰς Θέβας, ὅπου ἡμέρας πέντε διατρίψας ὠκλήσεν ἀκτάλις, ὡς ἐξῆς δὲ κρίνει τὰς ὁμιλίαις του ἢ ἐφημερίδα Θέβαια.
 «Ἀπὸ τῆς προχθῆς Πέμπτης διατρίβει ἐν τῇ πόλει μας εἰς ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ μᾶλλον μεμορφωμένων κληρικῶν μας, ὁ Ἀρχιμανδρίτης καὶ Διευθυντῆς τῆς «Ἀναπλάσεως» Πανάρετος Δουλιγέρης, ἀφικόμενος ἐνταῦθα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον εἰς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα. Αἱ θρησκευτικαὶ του διδασκαλῆαι γινόμεναι καθ' ἐκάστην πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου μετ' ἀπαραιμῆλου ῥητορικῆς σταυμύλλας καὶ ἀκαταμαχῆτου δυνάμειος λόγου, συγκεντροῦσι πολυπληθῆς ἀκροατήριον, ὅπερ, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ λόγου του τοῦ φλογεροῦ, αἰσθονεται ἀναζωπυρούμενον τὸ αἰσθημα τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα ἀγάπης. Ἡ πόλις μας ἢ εὐμοιροῦσα νῦν πνευματικῆς τροφῆς οἰσθάνεται τὸ κενόν, ὅπερ μέλλει νὰ ἀφήσῃ ἢ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐντεῦθεν ἀναχώρησις τοῦ πολυτίμου ξένου τῆς καὶ μεγάλως λυπεῖται».

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

ΛΟΓΟΛΟΓΙΑ ΙΕΡΟΓΡΑΦΙΚΟῦ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Εἰσπράξεις.

Ἀπὸ Τράπεζαν Σκουζι	Δρ.	5,000.—
Ἀπὸ Τράπεζαν Ἐμπεδοκλέους	»	390.80
		Τὸ ὅλον Δρ.
		5,390.80

Δαπάναι.

Εἰς χάρτην διὰ 10,000 ἀντιτυπων	Δρ.	2716.05
Εἰς τυπωτικά	»	160.—
Εἰς βιβλιοδέτησιν τῶν 3 χιλιάδων	»	644.—
Εἰς Ἐγκύκλιον Πατριαρχεικὴν	»	38.80
		392.45
Μένει εἰς μετρητὰ ὑπόλοιπον παρ' ἡμῶν	Δρ.	392.45
Ἐπὶ πλέον παρὰ τῷ κ. Σκουζι ἐντόκως 3 0/0	»	14,515.90
		14,908.35

Ἐν Ἀθήναις 3 Ἰουλίου 1900. Ὁ Ταμίας
Γ. Σφρατούλης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
Κυριακὴ 9 Ἰουλίου
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. 8' 1—8
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. 1Β' 6—14
Κυριακὴ 16 Ἰουλίου
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. 8' 14—29
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. Γ' 8—15

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"
Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
 Ὄρ. 7 — 8 μ. μ.
 Κυριακῇ 9 Ἰουλίου Μιχ. Γ. Γαλανός
Ἐν Πειραιεῖ
 ἐν τῷ Ζαννεῖῳ Ὄρφανοτροφείῳ
 Ὄρ. 5—8 μ. μ.
 Κυριακῇ 9 Ἰουλίου Γ. Μακρῆς